

Sygn. akt I C 640/13

## WYROK

**W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia, 17 września 2014r.

Sąd Rejonowy w Oleśnicy, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący **SSR Agnieszka Ostrowska-Gołąbek**

Protokolant Ewelina Grudzień-Wuczowska

po rozpoznaniu w dniu 17 września 2014r. w Oleśnicy sprawy

Przy udziale stron:

powód **D. S.**

pozwany **(...) S.A. z/s w W.**

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej **(...) S.A. z/s**

**w W.** na rzecz powoda **D. S.** kwotę **7.000,00 (siedem tysięcy 00/100) złotych** wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 17.09.2011r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.567,00zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. nakazuje stronie pozwanej aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w O.) kwotę 351,20zł tytułem wydatków budżetowych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Z./

1. kal. 21 dni.

17.09.2014r.

Sygn. akt I C 640/13

## UZASADNIENIE

Powód D. S., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł pozew, w którym domagał się zasądzenia od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 7.000,00 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 17 września 2011r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenia na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu swojego żądania powód podał, iż w dniu 25 stycznia 2011r. doszło do wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego powód doznał obrażeń ciała m. in. urazu kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego, urazu biodra, urazu głowy, a także ogólnego potłuczenia ciała. Sprawa zdarzenia ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej. Na skutek doznanych urazów i nasilających się dolegliwości bólowych powód udał się do (...) Zespołu Szpitali w O., na oddział chirurgiczny, gdzie przebywał 4 dni. Powód kontynuował leczenie w poradni ortopedycznej oraz poradni neurologicznej. Przeprowadzone u ortopedy badanie fizykalne wykazało ograniczenie ruchomości całego kręgosłupa, ograniczenie ruchomości biodra prawego, pourazowy zespół szyjno- barkowy i lędźwiowy. Zalecono także konsultację laryngologiczną.

W okresie od 04 do 15 lipca 2011r. powód korzystał z zabiegów rehabilitacyjnych takich jak: magnetoterapia, krioterapia oraz prądy T.. Do dnia dzisiejszego powód odczuwa negatywne skutki przedmiotowego wypadku m. in. w postaci bólu głowy, bólu kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego, a także biodra prawego. Towarzyszy mu również uczucia zatknięcia i pulsacyjnego „pukania” w uchu prawym oraz nadwrażliwość na dźwięki. Powód odczuwa skutki wypadku nie tylko w sferze doznanych obrażeń fizycznych ale również związanych z nimi przeżyciami natury psychicznej. Towarzyszy mu silny lęk oraz nadwrażliwość emocjonalna związana z jazdą samochodem. Lęki te w istotny sposób zakłócają powodowi funkcjonowanie oraz wywiązywanie się z codziennych obowiązków.

W toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana uznała swoją odpowiedzialność za skutki zdarzenia oraz przyznała powodowi zadośćuczynienie w wysokości 2.000,00 zł. W ocenie powoda wysokość przyznanego zadośćuczynienia jest niewystarczająca w stosunku do doznanych obrażeń, skutków zdarzenia jak i następstw wypadku, doznanych cierpień fizycznych i psychicznych, które wpłynęły negatywnie na jego zdrowie i życie rodzinne. Dodatkowo powód wyjaśnił, że domaga się odsetek od dnia 17 września 2011r. ponieważ strona pozwana najpóźniej do dnia 16 września 2011r. przeprowadziła wszystkie czynności w postępowaniu likwidacyjnym, miała możliwość ustalenia podstaw swojej odpowiedzialności oraz wysokości należnych poszkodowanemu świadczeń.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w W., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu strona pozwana przyznała, że ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą za skutki wypadku z dnia 25 stycznia 2011r. z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody wyrządzone w związku z ruchem ich pojazdów. Przyznała także, iż wypłaciła powodowi kwotę 2.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Zdaniem ubezpieczyciela wysokość wypłaconego zadośćuczynienia jest odpowiednia i adekwatna do rozmiarów krzywdy, uszczerbku na zdrowiu, cierpień fizycznych i psychicznych powoda. Strona pozwana podniosła, że ustalając i wypłacając zadośćuczynienie wzięła pod uwagę całokształt okoliczności, a przede wszystkim jej kompensacyjny charakter.

### ***Sąd ustalił następujący stan faktyczny:***

W dniu 25 stycznia 2011r. doszło do wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego powód D. S. doznał obrażeń ciała. Sprawca zdarzenia posiadał zawartą umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów ze stroną pozwaną.

/bezsporne/

Bezpośrednio po tym zdarzeniu powód udał się do (...) Zespołu Szpitali w O. gdzie był hospitalizowany 4 dni na oddziale chirurgicznym. Podczas pobytu w szpitalu stwierdzono u powoda uraz kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego, uraz biodra, uraz głowy oraz ogólne potłuczenie ciała. Wdrożono także leczenie farmakologiczne oraz zalecono rehabilitację.

### ***Dowód:***

- karta leczenia szpitalnego k. 5-6.

Powód kontynuował leczenie w specjalistycznych poradniach (ortopedycznej, neurologicznej, neurochirurgicznej, psychologicznej, laryngologicznej i rehabilitacyjnej). Po przeprowadzonej 05 lipca 2011r. konsultacji ortopedycznej badanie fizykalne wykazało ograniczenie ruchomości całego kręgosłupa, ograniczenie ruchomości biodra prawego, pourazowy zespół szyjno- barkowy i lędźwiowy oraz ujemne objawy oponowe. Zalecono kontynuację rehabilitacji oraz konsultację laryngologiczną.

### ***Dowód:***

- konsultacja ortopedy k. 11.

W dniu 05 lipca 2011r. podczas konsultacji neurologicznej rozpoznano śladowy niedosłuch oraz ograniczenie ruchomości w odcinku szyjnym kręgosłupa z nieco większym napięciem mięśni przykręgosłupowych. Przeprowadzone badanie wykazało ujemne objawy korzeniowe, ograniczony nieco skłon, większe przykręgosłupowe napięcie mięśni z odprostowaniem fizjologicznej lordozy oraz objawy nadpobudliwości. Zalecono konsultację ortopedyczną.

**Dowód:**

- konsultacja neurologa k. 9-10.

Po przeprowadzonej w dniu 21 czerwca 2011r. konsultacji neurochirurgicznej zdiagnozowano u powoda skręcenie kręgosłupa szyjnego. Badaniem fizykalnym stwierdzono wzmożenie napięcia mięśni przykręgosłupowych odcinka szyjnego oraz ujemny objaw szczytowy. Zalecono kontrolę ortopedyczną, fizykoterapię oraz doraźnie środki farmakologiczne.

**Dowód:**

- konsultacja neurochirurgiczna k. 12.

Przeprowadzona w dniu 05 lipca 2011r. konsultacja laryngologiczno- foniatryczna wykazała szумы uszne oraz bóle głowy, które należą do objawów mieszczących się w zakresie pourazowego zespołu nerwicowego.

**Dowód:**

- opinia lekarska k. 15-16.

Przeprowadzona w dniu 07 lipca 2011r. konsultacja psychologiczna wykazała, że konsekwencją wypadku oprócz dolegliwości somatycznych są również zaburzenia funkcjonowania psychicznego w postaci zaburzeń poznawczo-emocjonalnych. Wskazano, iż powód przejawia silne zaburzenia lękowe i nadwrażliwość emocjonalną związaną z jazdą samochodem. Po wypadku pojawiły się zaburzenia koncentracji uwagi, zaburzony tok myślenia, utrudnione przyswajanie nowego materiału- trudności z pamięcią świeżą, co może utrudnić kontynuowanie nauki oraz wykonywanie obowiązków zawodowych. Samopoczucie po wypadku (rozdrażnienie i wzmożona nerwowość) spowodowały zaburzenia w relacjach interpersonalnych, co także wpływa na zniżenie jakości życia powoda. Ograniczenie kontaktów towarzyskich oraz rezygnacja z aktywności fizycznej jest dodatkowym źródłem silnego stresu i przygnębienia oraz pogłębia poczucie frustracji.

**Dowód:**

- konsultacja psychologiczna k. 17.

W okresie od 04 do 15 lipca 2011r. powód był poddany terapii zabiegowej z zastosowaniem: magnetoterapii, krioterapii oraz prądów T..

**Dowód:**

- zaświadczenie k. 8.

Powód zgłosił szkodę osobową stronie pozwanej. W odpowiedzi strona pozwana wypłaciła powodowi kwotę 2.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia. Powód złożył odwołanie od decyzji ustalającej wysokość przyznanej kwoty tytułem zadośćuczynienia oraz wezwał stronę pozwaną do zapłaty kwoty 7.000,00 zł. W odpowiedzi strona pozwana po analizie dokumentacji szkodowej podtrzymała dotychczasowe stanowisko dot. wypłaty zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

/bezsporne/

Przed wypadkiem komunikacyjnym powód nie miał problemów zdrowotnych z kręgosłupem, nie cierpiał także na żadne przewlekłe choroby. Ponadto przed wypadkiem powód był w dobrej kondycji fizycznej, żył aktywnie, grał w piłkę nożną, chodził na siłownię. Po wypadku powód musiał ograniczyć aktywność fizyczną. Do chwili obecnej odczuwa bóle głowy, uda, biodra i kręgosłupa, zażywa środki przeciwbólowe. Nie może nosić ciężkich przedmiotów, odczuwa bóle przy klęczeniu, co utrudnia mu wykonywanie codziennych czynności. Ponadto po wypadku powód stał się bardziej osowiały, odczuwa także frustrację związaną z niemożnością uprawiania sportu.

Powód jest studentem geodezji i kartografii oraz pracownikiem dozoru mienia, co wymaga od niego pełnej sprawności fizycznej. Powód po wypadku nie powrócił do pełnej sprawności fizycznej co jest niezwykle ważne w wykonywanym przez powoda zawodzie.

**Dowód:**

- zeznania powoda k. 45-46;

- zeznania świadka M. M. k. 44-45.

W toku postępowania opracowana została opinia przez biegłych lekarzy neurochirurga H. A. oraz chirurga- ortopedę M. J..

W opinii z dnia 12 lutego 2014r. biegli stwierdzili, że wypadek komunikacyjny, w którym uczestniczył powód skutkuje do chwili obecnej bólami kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego z ograniczeniem ruchomości biernej i czynnej, parestezjami kończyny górnej prawej, szczególnie w zakresie unerwienia przez nerw łokciowy palców IV i V. Dolegliwości te nasilają się przy dłuższej jeździe samochodem oraz przy zmianach pogodowych. Nadal utrzymują się dolegliwości bólowe stawu biodrowego prawego z niewielkim ograniczeniem ruchomości biernej i czynnej. Zdaniem biegłych w przyszłości wskazana będzie kontynuacja leczenia usprawniającego. Ponadto, w ocenie biegłych zmiany te mogą predysponować do wcześniejszego rozwoju zmian zwyrodnieniowych.

Biegli stwierdzili również, że w obecnym stanie, uszczerbek na zdrowiu powoda D. S. w związku w wypadkiem z dnia 25 stycznia 2011r. wynosi 5%.

**Dowód:**

- opinia sądowa k. 53-55.

**Sąd zważył co następuje:**

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Bezspornym w sprawie było, że strona pozwana ponosi odpowiedzialność w granicach odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody za skutki wypadku komunikacyjnego z dnia 25 stycznia 2011r., a podstawą jej odpowiedzialności jest art. 436 § 1 k.c. Sporną pozostawała natomiast wysokość żadanego zadośćuczynienia, zatem oceny w istocie wymagała kwestia, czy wypłacone przez ubezpieczyciela zadośćuczynienie odpowiada pojęciu „odpowiedniego” w rozumieniu art. 445 § 1 k.c. przy doznanym 5% uszczerbku na zdrowiu powoda.

W orzecznictwie ugruntował się aprobowany w piśmiennictwie pogląd, opowiadający się za kompensacyjnym charakterem przewidzianego w art.445 § 1 k.c. zadośćuczynienia pieniężnego, tj. uznający je za sposób naprawienia szkody niemajątkowej, wyrażającej się krzywdą w postaci cierpień fizycznych i psychicznych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 04 czerwca 1968r. , I PR 175/68, OSNCP 1969, nr 2, poz. 37 oraz uchwałę pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 08 grudnia 1973r. , III CZP 37/73, OSNCP 1974, nr 9, poz. 145). Ustalając kwotę zadośćuczynienia należy mieć na uwadze zarówno rozmiar cierpień fizycznych związanych z zaistnieniem

wypadku, jak i dolegliwości bólowe powstałe w następstwie urazu oraz długotrwałego leczenia. W zakres pojęcia szkody niemajątkowej wchodzi ponadto doznawane przez poszkodowanego cierpienia psychiczne, związane z doznany bólem, zeszpeceniem, niemożnością uprawiania określonej działalności, wyłączeniem z normalnego życia. Niewymierny w pełni charakter tych okoliczności sprawia, że Sąd przy ustalaniu rozmiaru krzywdy i tym samym wysokości zadośćuczynienia ma pewną swobodę. Nie można przy tym posługiwać się szablonami, lecz należy uwzględniać wszystkie okoliczności danej sprawy, nie wyłączając takich czynników jak wiek poszkodowanego, tryb jego dotychczasowego życia, udaremnione przez wypadek plany na przyszłość sprzed zdarzenia wyrządzającego szkodę, utrata możliwości awansu zawodowego, korzystanie z rozrywek, czy poczucie bezradności. Wysokość zadośćuczynienia nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być „odpowiednia”, w tym znaczeniu, że powinna być- przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego-utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadającym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (wyrok SN z dnia 28 września 2001 r., III CKN 427/00). Ponadto w orzecznictwie wskazuje się, że zadośćuczynienia nie należy traktować na zasadzie ekwiwalentności, którą charakteryzuje wynagrodzenie szkody majątkowej. Odpowiedniość kwoty zadośćuczynienia ma służyć złagodzeniu doznanej krzywdy, a jednocześnie nie być źródłem wzbogacenia (wyrok SN z dnia 09 lutego 2000 r., III CKN 582/98).

O rozmiarze należnego zadośćuczynienia pieniężnego powinien zdecydować rozmiar doznanej krzywdy, tj. stopień cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywność, czas trwania, wiek osoby pokrzywdzonej, nieodwracalność następstw wypadku i inne podobne okoliczności. Niewymierny w pełni charakter tych okoliczności sprawia, że Sąd przy ustalaniu rozmiaru krzywdy i tym samym wysokości zadośćuczynienia ma pewną swobodę. Podkreśla się jednak, że ocena Sądu w tym zakresie powinna opierać się na całokształcie okoliczności sprawy. Dlatego też konfrontacja danego przypadku z innymi może dać jedynie orientacyjne wskazówki, co do poziomu odpowiedniego zadośćuczynienia. Kierowanie się przy ustalaniu sumy zadośćuczynienia sumami zasądzanymi z tego tytułu w innych sprawach może tylko zapobiec powstawaniu rażących dysproporcji w podobnych sprawach. Trzeba też pamiętać, że w każdej sprawie występują szczególne, właściwe tylko dla niej okoliczności faktyczne, zaś natężenie doznanych krzywd zależy od indywidualnych cech poszkodowanego. Podzielić w tym zakresie należy też pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 lipca 1997r. (II CKN 273/97, nie publ.), iż zdrowie jest dobrem szczególnie cennym, a przyjmowanie niskich kwot zadośćuczynienia w przypadku ciężkich uszkodzeń ciała prowadzi do niepożądanego deprecjacji tego dobra.

Podkreślić również należy, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego intensywność cierpień z powodu kalectwa jest większa u człowieka młodego, skazanego na rezygnację z radości życia, jaką daje zdrowie i możliwość osobistego rozwoju (vide SN w orzeczeniach z dnia 19 października 1961r. OSPiKA 1962, poz. 155, z dnia 04 czerwca 1968 r. OSNCP 1969, poz. 37). Powód w chwili wypadku miał 22 lata i plany na przyszłość, które na skutek zdarzenia opisanego w pozwie uległy zmianie.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym dokumentacja medyczna, a w szczególności opinia biegłych sądowych z zakresu neurochirurgii oraz chirurgii- ortopedii, a także zeznania powoda pozwały na uznanie, że rozmiar cierpień powoda w następstwie zdarzenia z dnia 25 stycznia 2011r. nie został w całości uwzględniony przez stronę pozwaną i nie odpowiada dotychczas wypłaconej kwocie 2.000,00 zł.

Opracowana w sprawie opinia przez biegłych lekarzy sądowych H. A. i M. J. jednoznacznie pozwoliła na ustalenie związku przyczynowo- skutkowego pomiędzy wypadkiem komunikacyjnym jakiemu uległ powód i doznany w jego wyniku urazami fizycznymi i psychicznymi. Biegli po analizie dokumentacji medycznej zawartej w aktach sprawy, dokumentacji przedstawionej przez powoda, wywiadu chorobowego i badania powoda uznali 5% długotrwały uszczerbek na zdrowiu poszkodowanego.

Zastrzec przy tym od razu należy, że nie istnieje żaden „taryfikator” który by wprost odnosił wysokość uszczerbku do wielkości zadośćuczynienia. Ta wielkość winna bowiem odpowiadać rodzajowi doznanych obrażeń, stopniu ich „dokuczliwości” w życiu codziennym, czasowi ich trwania, a także wpływowi tych obrażeń na dalsze życie zawodowe i prywatne poszkodowanego. Bardzo ważnym – acz nie jedynym – wyznacznikiem jest też stopień trwałego bądź

długotrwałego uszczerbku na zdrowiu poszkodowanego określony przez lekarzy specjalistów, przy czym ustalony procent trwałego (długotrwałego) uszczerbku na zdrowiu jest zatem jedynie elementem pomocniczym przy ustaleniu odpowiedniej wysokości zadośćuczynienia.

Dokonując oceny zasadności żądania pozwu w części dotyczącej zadośćuczynienia, zdaniem Sądu zgromadzony materiał dowodowy jednoznacznie wskazywał, iż skutkiem zdarzenia były cierpienia fizyczne i psychiczne powoda.

Ponadto biegli wyraźnie zaznaczyli w swojej opinii, że do chwili obecnej wypadek komunikacyjny jakiemu uległ powód skutkuje bólami kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego z ograniczeniem ruchomości biernej i czynnej, parestezjami kończyny górnej prawej, szczególnie w zakresie unerwienia przez nerw łokciowy palców IV i V.

Okoliczności te zmuszają powoda do zażywania leków przeciwbólowych oraz w sposób zasadniczy utrudniają czynności życia codziennego, jak i pracę zawodową. Ponadto biegli wskazali, że w przyszłości wskazana będzie kontynuacja leczenia usprawniającego.

Zdaniem Sądu zgromadzony materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, iż skutkiem zdarzenia z dnia 25 stycznia 2011r. były cierpienia fizyczne i psychiczne poszkodowanego. Jak wynika bowiem z zeznań powoda D. S. oraz świadka M. M. przed wypadkiem komunikacyjnym powód nie uskarżał się na dolegliwości ze strony kręgosłupa szyjnego. Był samodzielny i fizycznie sprawny, ponadto aktywnie uprawiał sporty, uczestniczył w życiu towarzyskim. Pomimo upływu trzech lat od wypadku powód nadal odczuwa bóle krzyża, bóle w obrębie miednicy, kości udowej oraz zażywa leki przeciwbólowe, a to oznacza, że pomimo przebytego leczenia i rehabilitacji nie powrócił do stanu zdrowia sprzed wypadku. Jest to o tyle istotne, że ze względu na zawód jaki powód wykonuje (pracownik ochrony mienia) sprawność fizyczna jest kwestią kluczową.

Reasumując stwierdzić należy, że wskutek wypadku pogorszeniu uległo zdrowie powoda zaś skutki wypadku odczuwa do dnia dzisiejszego. W przedmiotowej sprawie, zdaniem Sądu, biorąc pod uwagę orzeczone przez biegłych sądowych 5% długotrwały uszczerbek na zdrowiu powoda, zakres cierpień jakich powód doznał bezpośrednio po wypadku, w trakcie leczenia, jak i obecnie, uprzedni stan zdrowia oraz wiek poszkodowanego wskazywały na konieczność orzeczenia dodatkowej kwoty tytułem zadośćuczynienia -7.000,00 zł. Sąd uznał również za uzasadnione zasądzenie odsetek zgodnie z treścią pozwu.

Orzeczenie o kosztach oparto na przepisie art. 98 k.p.c. (koszty powoda: 17,00 zł, 350,00 zł, 1.000,00 zł, 1.200,00 zł, **łącznie 2.567,00 zł**).

Jednocześnie zgodnie z treścią art.113 ust. 1 Ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał stronie pozwanej uiszczenie na rzecz Skarbu Państwa kwoty 351,20 zł tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Wskazać ponadto należy, iż zasadność obciążenia pozwanego w/w kosztami wynika z art. 98 k.p.c., który stanowi, że „strona przegrywająca sprawę zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu)...”, co znalazło zastosowanie w przedmiotowej sprawie.